

NÕUKOGU SOOVITUS,

9. juuli 2013,

milles käsitletakse Hispaania 2013. aasta riikliku reformikava ja esitatakse nõukogu arvamus Hispaania stabiilsusprogrammi (2012–2016) kohta

(2013/C 217/20)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 121 lõiget 2 ja artikli 148 lõiget 4,

võttes arvesse nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrust (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta ⁽¹⁾, eriti selle artikli 5 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembril 2011. aasta määrust (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta ⁽²⁾, eriti selle artikli 6 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitusi,

võttes arvesse Euroopa Ülemkogu järeldusi,

võttes arvesse tööhõivekomitee arvamust,

võttes arvesse majandus- ja rahanduskomitee arvamust,

võttes arvesse sotsiaalkaitsekomitee arvamust,

võttes arvesse majanduspoliitika komitee arvamust

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Ülemkogu nõustus 26. märtsil 2010 komisjoni ettepanekuga käivitada uus tööhõive ja majanduskasvu strateegia „Euroopa 2020”, mis põhineb majanduspoliitika tõhustatud koordineerimisel ning keskendub esmatähtsatele valdkondadele, kus on vaja võtta meetmeid Euroopa jätkusuutliku majanduskasvu ja konkurentsivõime potentsiaali suurendamiseks.
- (2) Nõukogu võttis 13. juulil 2010 vastu soovitusel liikmesriikide ja liidu majanduspoliitika üldsuuniste kohta ajavahemikuks 2010–2014 ning 21. oktoobril 2010 otsuse

liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste kohta ⁽³⁾; mõlemat dokumenti koos nimetatakse koonsuunisteks. Liikmesriike kutsuti üles võtma koonsuuniseid arvesse oma majandus- ja tööhõivepoliitikas.

- (3) Liikmesriikide riigipead ja valitsusjuhid võtsid 29. juunil 2012 vastu majanduskasvu ja töökohtade loomise kokkuleppe, millega luuakse sidus raamistik meetmete võtmiseks liikmesriikide, ELi ja euroala tasandil ning võimaldatakse kasutada kõiki võimalikke hoobasid, vahendeid ja poliitikasuundi. Nad otsustasid, milliseid meetmeid võtta liikmesriikide tasandil, rõhutades eelkõige kindlat kavatsust saavutada strateegia „Euroopa 2020” eesmärgid ja rakendada riigipõhiseid soovitusi.
- (4) Nõukogu võttis 10. juulil 2012 vastu soovitusel Hispaania 2012. aasta riikliku reformikava kohta ja esitas arvamuse Hispaania stabiilsusprogrammi (2012–2015) kohta ⁽⁴⁾.
- (5) 28. novembril 2012 võttis komisjon vastu iga-aastase majanduskasvu analüüsi, mis tähistab majanduspoliitika koordineerimise 2013. aasta Euroopa poolaasta algust. 28. novembril 2012 võttis komisjon määruse (EL) nr 1176/2011 alusel vastu häiremehhanismi aruande, milles nimetati Hispaaniat ühe liikmesriigina, kelle olukorda tuleb põhjalikult analüüsida.
- (6) Euroopa Parlament on kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1466/97 nõuetekohaselt kaasatud Euroopa poolaasta raames toimuvasse ning 7. veebruaril 2013 võttis ta vastu resolutsiooni tööhõive- ja sotsiaalsete aspektide kohta 2013. aasta majanduskasvu analüüsis ja resolutsiooni 2013. aasta majanduskasvu analüüsi täiendamise kohta.
- (7) Euroopa Ülemkogu kiitis 14. märtsil 2013 heaks finantsstabiilsuse tagamise ja eelarve konsolideerimise prioriteetidid ning majanduskasvu hoogustamise meetmed. Ülemkogu toonitas vajadust jätkata diferentseeritud ja majanduskasvu soodustavat eelarve konsolideerimist, taastada tavapäraseid majandusele laenu andmise tingimused, edendada majanduskasvu ja konkurentsivõimet, tegelda töötuse probleemiga ja majanduskriisi sotsiaalsete tagajärgedega ning ajakohastada avalikku haldust.
- (8) 10. aprillil 2013 avaldas komisjon määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 5 alusel Hispaania suhtes läbi viidud põhjaliku analüüsi tulemused. Komisjoni analüüsi põhjal

⁽¹⁾ EÜT L 209, 2.8.1997, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 306, 23.11.2011, lk 25.

⁽³⁾ Kehtivad 2013. aastal vastavalt nõukogu 22. aprilli 2013. aasta otsusele 2013/208/EL liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste kohta (ELT L 118, 30.4.2013, lk 21).

⁽⁴⁾ ELT C 219, 24.7.2012, lk 81.

võib järeldada, et Hispaanias esineb ülemäärane makromajanduslik tasakaalustamatus. Eelkõige ohustab väga kõrge sise- ja välisvõla tase jätkuvalt majanduskasvu ja finantsstabiilsust; pangandussektoris on käimas rekapi- talseerimis- ja restruktureerimisprotsess, mis hõlmab ka riiklike vahendite kasutamist; toote- ja tööturu jäikus soodustab kõrget ja kasvavat töötust ning takistab üldiselt majanduse kohandumist. Kuigi kohandumine on edene- mas, tuleb vajaliku korrigeerimise ulatust silmas pidades võtta jätkuvalt tugevaid poliitikameetmeid toote- ja teenuseturgude, tööturu, finantssektori ja riigi rahanduse valdkonnas.

- (9) Hispaania esitas 30. aprillil 2013 oma 2013. aasta riik-liku reformikava ja stabiilsusprogrammi ajavahemikuks 2012–2016. Selleks et võtta arvesse nende kahe programmi omavahelisi seoseid, hinnati neid ühel ja samal ajal.
- (10) Määruse (EÜ) nr 1466/97 artikli 5 lõike 1 kohasele stabiilsusprogrammile antud hinnangu põhjal on nõukogu seisukohal, et programmi eelarveprognooside aluseks olev makromajanduslik stsenaarium on 2013. aasta puhul usutav ning 2014. aasta ja edaspidise puhul esinevad võrreldes komisjoni talituste 2013. aasta kevad- prognoosiga mõningad langusriskid. Ehkki stabiilsuspro- grammis prognoositakse ajavahemikuks 2014–2016 komisjoni talituste 2013. aasta kevadprognoosiga võrreldes väiksemat kasvu, tuleb silmas pidada, et komis- joni talituste prognoos põhineb eeldusel, et poliitikat ei muudeta, ja sellepärast ei ole arvesse võetud eelarve konsolideerimist, mis on vajalik stabiilsusprogrammi eelarve-eesmärkide saavutamiseks. Stabiilsusprogrammis kavandatud eelarvestrategia eesmärk on viia valitsemis- sektori eelarve puudujääk 2016. aastaks allapoole kont- rollväärtust 3 % SKPst. Konsolideerimine põhineb peami- selt kulutuste piiramisel, mille tulemusel väheneb kulu- tuste suhe SKPse ajavahemikul 2012–2016 3,7 protsen- dipunkti võrra, kuid samuti teatavatel tulu suurendavatel meetmetel. (Ümberarvutatud) struktuursest eelarveposit- sioonist⁽¹⁾ lähtuvalt väheneb struktuurne puudujääk stabiilsusprogrammi kohaselt aastatel 2013–2016 vastavalt 1,2 %, 0,4 %, 0,9 % ja 0,9 % SKPst. Pärast ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimist kinnitatakse stabiilsusprogrammis keskpika perioodi eelarve-eesmärki ehk eelarve struktuurse tasakaalu saavutamist, milleni tahetakse jõuda aastaks 2018. See on stabiilsuse ja kasvu paktiga nõutust palju kaugeleulatavam eesmärk. Struktuurse kohandamise kavandatud tempo aastatel 2017–2018 kujutab endast piisavaid edusamme keskpika perioodi eesmärgi suunas. Stabiilsusprogrammis prog- noositakse, et võla suhe jõuab haripunkti 2016. aastaks ja hakkab pärast seda vähenema.

(1) Tsükliiselt kohandatud eelarvepositsioon ilma ühekordseid ja ajutisi meetmeid arvestamata, nagu komisjoni talitused on selle programmis esitatud teabe alusel ümber arvutanud, kasutades ühiselt kokkule- pitud meetodikat.

Puudujäägi ja võla kohandamiskavade puhul võivad tekkida raskused. Eelarvepuudujäägi eesmärkide saavuta- mise meetmeid ei ole piisavalt täpsustatud, eriti piirkond- likul tasandil. 2016. aastaks ei ole stabiilsusprogrammiga ette nähtud ühtegi meetet ja eelnevaid ajutisi meetmeid pikendatakse ainult kuni 2014. aastani. Kohalike omava- litsuste reformi abil kavandatavate säästudega võivad kaasne- da märkimisväärsed rakendamisriskid. Lisaks puudub selgus majanduse, tööturu ja finantsolukorra kohta, samuti tulude laekumise kohta jätkuvalt suure makromajandusliku tasakaalustamatuse taustal. Ennetäht- aegselt pensionile jäämise reformi täielik elluviimine ja kokkuleppele jõudmine jätkusuutlikkuse teguri suhtes leevendaks sotsiaalkindlustussüsteemi riske. Veel üks risk tuleneb tingimuslikest kohustustest, mis on seotud varade kaitse kavade/garantiidega. Suur edasimine- k toimus eelarve täitmise aruandluse puhul, kuid eelarve tasakaalu seaduse ennetavaid ja korrigeerivaid mehha- nisme saaks veel läbipaistvamalt ja õigeaegsemalt raken- dada. Puudub korrapärane ja õigeaegne aruandlus valit- suse võlgnevuste kohta, mille erakordselt kõrge taseme tõttu tuli kehtestada spetsiaalne tagasimaksekava. Sõltu- matu eelarvenõukogu loomisega on hilinetud. Avaliku sektori tulude ja kulude indekseerimise korra kavandatud läbivaatamine tagaks eelarvekokkuhoiu ja hindade suurema paindlikkuse vastavalt majandustingimustele. Riiklikus reformikavas on rõhutatud ka vajadust jätkuvalt suurendada kulutasuvust tervishoiukulude ja ravimitele tehtavate kulutuste puhul, nt võrdlushindade läbivaat-amise ja ravimite ostmise koondamise või kaasrahas- tamise laiendamise abil.

- (11) Kuigi 2012. aastal nihutati suhtelist maksukoormust olulisel määral tarbimis- ja keskkonnamaksude suunas, on Hispaanias maksude suhe SKPse endiselt üks mada- lamaid liidus. Maksusüsteemi saaks veelgi tõhustada, suurendades majanduskasvu enam soodustavate kaudsete maksude osakaalu ning võideldes maksupettuste ja maksudest kõrvalhoidumise vastu kooskõlas eelarve konsolideerimisega. Hispaania võttis ettevõtete maksu- tamisega seoses mõningaid meetmeid võlgnevuse soodus- tamise piiramiseks, kuid vajalikud on edasised jõupingu- tused seoses eraisikute suurte võlgadega.
- (12) Finantssektori kohandamisprogrammi rakendamine on kavakohane. Eelkõige märgitakse, et vajalikud rekapi- talseerimised on läbi viidud ja loodud on varahaldusettevõte Sareb. Pankade restruktureerimine vastavalt riigiabi eeskirjade alusel tehtud otsustele eeldab jätkuvalt meet- mete võtmist ka lähiaastatel. Ettevõtete rahastamis- ja likviidsuspiirangute leevendamiseks rakendas Hispaania 2012. aastal piirkondlike ja kohalike omavalitsuste kommertsvõla (27,3 miljardit eurot) ettevõtetele tasumise ulatuslikku kava ja tegi mitmesuguseid algatusi ettevõtete rahastamisvõimaluste laiendamiseks. Seda kava plaan- nitakse 2013. aastal pikendada.

- (13) Tööturu olukord on endiselt kriitiline. Majanduse ümberkohandamine sisenõudluse ja ehitussektori osakaalu vähendamiseks muu hulgas tööturu jääkuse ja oskuste mittevastavuse kontekstis on kasvatanud töötuse määra 2013. aasta alguses 27 protsendini. Erilist muret teeb noorte töötuse määra märgatav suurenemine 56 protsendini ja pikaajalise töötuse määra suurenemine 44,4 protsendini töötuse kogumäärast 2012. aasta lõpus. Kätesaadavatest andmetest ilmneb, et 2012. aasta tööturureformi tulemusel on hakanud suurenema sisemine (ettevõttesisene) paindlikkus, mingil määral on vähenenud koondamiskulud ja piiratud on palgatõusu. Reformi ametlik hindamine sellega seatud eesmärkide taustal, et vajaduse korral teha täiendusi ja parandusi, on riikliku reformikavaga ette nähtud 2013. aasta juuliks. Aktiivsete tööturumeetmete vallas võetavad reformid on toppama jäänud ning endiselt tuleks võtta meetmeid riikliku tööturuasutuse ajakohastamiseks ja tugevdamiseks; hiljuti otsustati avada erainvesteeringutega tegelevad asutused, mis tuleb teha täielikult toimivaks nagu ka koostöö riiklike ja piirkondlike avalike tööturuasutuste vahel (ühtne töövahendusportaal).
- (14) Noorte töötuse kõrge määr ja pikaajaline töötus on tingitud kvalifikatsioonitunnistusega töötute suurest osakaalust (35 %) ning hariduse ja koolituse ebapiisavast vastavusest tööturu vajadustele. Noorte tööhõive ja ettevõtluse riiklik strateegia aastateks 2013–2016, mis esitati 2013. aasta märtsis, koondab mitmesuguseid lühema- ja pikemaajalisi meetmeid, mille eesmärk on parandada noorte tööhõivevõimalusi. Samas on hakatud rakendama kahepoolset kutsesõpet ja 2012. aastal alustati juba katseprojektidega. 2013. aasta riiklikus reformikavas on esile toodud ka haridussüsteemi reformi kiire rakendamise ning hariduse ja koolituse üldise kvaliteedi parandamise tähtsust.
- (15) Peamiselt tööturu olukorra tõttu, aga ka sotsiaalkaitse vähese tõhususe tõttu vaesuse vähendamisel jääb Hispaania ELi keskmisest allapoole nende põhinäitajate osas, millega mõõdetakse vaesust ja sotsiaalset tõrjutust; eriti haavatavas olukorras on lapsed. Kokkuvõttes ei täheldatud ühtegi suuremat muutust paremuse poole uute poliitikameetmete väljatöötamisel. Riiklikus reformikavas ei ole esitatud teavet 2013.—2016. aasta sotsiaalse kaasatuse riikliku tegevuskava heakskiitmise ajakava ega selle sisu kohta. Peamised väljakutsed on ratsionaliseerida eesmärgid ja vahendid nõuetekohase poliitilise raamistiku kohaselt, parandada juhtimist ja institutsioonidevahelist koostööd riigi, piirkondlikul ja kohalikul tasandil, lihtsustada menetlusi sotsiaalabi taotlejate jaoks ja vaadata läbi liikuvustakistused. Mõningaid edusamme tehti laste vaesuse vastu võitlemise meetmete osas ja parandati peretoetusteenuseid.
- (16) Ettevõtluskeskkonna nõrkused, nagu siseturu killustatus või turutõkked teenustesektoris pidurdavad töökohtade loomist ja reformide areng selles vallas võtab rohkem aega, kui 2012. aasta septembri reformikavas esialgu ette nähti. Valitsus võttis turu ühtsuse seaduse esimese eelnõu vastu 2013. aasta jaanuaris ja parlament peaks selle lõplikult heaks kiitma 2013. aasta lõpuks. 2013. aasta riiklikus reformikavas taas võetud kohustustega nähakse ette kutseteenuste seaduse esimese eelnõu koostamine 2013. aasta juuni lõpuks ning ettevõtluse ja ettevõtete rahvusvahelistumise seaduse lõplik vastuvõtmine enne 2013. aasta lõppu. Vaatamata nimetatud reformide eeldatavale mõjule on veel arenguruumi turule sisenemise ja sealt lahkumise tingimuste lihtsustamise osas, eriti mis puudutab ettevõtete litsentimiseks vajaliku aja lühendamist ja maksejõuetuse raamistiku läbivaatamist. Lisaks tuleks tegeleda ettevõtete kasvu takistavate regulatiivsete ja muud laadi tõkete vähendamisega. Viimastele reformidele vaatamata piiravad suurte jaemüügi-ettevõtete turule sisenemise tõkked endiselt konkurentsi jaemüügisektoris. 2012. aasta septembris võttis valitsus vastu seaduseelnõu, mis käsitles riikliku konkurentsiasutuse ühendamist regulatiivsete ja järelevalveasutustega kuues sektoris, luues niimoodi ühe asutuse, mis on turgude ja konkurentsi riiklik komisjon. Selle reformi eesmärk on konkurentsi-põhimõtete järjepidev rakendamine eri majandusharudes. Maksustatavast tulust hüpoteeklaenu intressimaksete ja tagasimaksete mahaarvamise kaotamine 2012. aastal oli esmatähtis kodu omamise stiimulite vähendamiseks, kuid jõupingutused suurema ja tõhusama üürituru loomiseks (millega suurendataks ka tööjõu liikuvust) on veel algusjärgus.
- (17) Elektrienergia tariifipuudujääki, mis tähendab võimalikke märkimisväärseid tingimuslikke kohustusi eelarve suhtes ja arvestatavaid makromajanduslikke riske, ei ole korralikult käsile võetud, sest 2012. aastal ja 2013. aasta alguses esitatud meetmed ei ole osutunud piisavaks. 2013. aasta riiklikus reformikavas teatas valitsus, et elektrienergia-sektori edasiseks reformimiseks koostatud seaduseelnõu esitatakse 2013. aasta juuni lõpuks. Veel saaks tõhustada konkurentsi elektri jaemüügiturul. Transpordiinfrastruktuur on hästi arenenud, kuid investeeringute valiku võiks muuta rangemaks ja seada prioriteediks olemasolevate võrkude tulemusliku säilitamise. Sõltumatu seirekeskuse rajamine vastavalt plaanitule oleks selles vallas abiks. Samal ajal takistavad tehnilised ja õiguslikud tõkked konkurentsi raudteekaubaveo ja -reisijateveo puhul.
- (18) Väga suurel määral detsentraliseeritud haldamine eeldab tõhusamat koostööd mitmesuguste ametiasutuste vahel, et vähendada kulusid ning ettevõtete ja majapidamiste halduskoormust. Selleks on välja käidud mitu algatust. Täpsemalt esitas valitsus 2013. aasta veebruaris kohalike omavalitsuste reformi seaduseelnõu (mille parlament võtab vastu enne 2013. aasta lõppu) ja loodi avaliku

halduse reformiga tegelev komitee. Komitee esitab ettepanekud Hispaania avaliku halduse reformi kohta 2013. aasta juuni lõpuks. Praegu viiakse läbi reforme kohtusüsteemi toimimise parandamiseks, kuigi mõned meetmed viibivad ja arenguruumi Hispaania kohtusüsteemi tõhusdamiseks veel on.

- (19) Komisjon hindas Euroopa poolaasta raames põhjalikult Hispaania majanduspoliitikat. Hinnati stabiilsusprogrammi ja riikliku reformikava. Hindamisel on arvesse võetud nende dokumentide asjakohasust Hispaania eelarve- ja sotsiaalmajanduspoliitika jätkusuutlikkuse seisukohast, aga ka nende vastavust ELi eeskirjadele ja juhistele, pidades silmas vajadust tugevdada liidu üldist majandusjuhtimist, lisades liidu tasandi panuse riigi tasandil tehtavatesse otsustesse. Euroopa poolaasta raames koostatud komisjoni soovitusel kajastuvad allpool esitatud soovitustes 1–9.
- (20) Võttes arvesse kõnealust hinnangut, on nõukogu läbi vaadanud stabiilsusprogrammi ja tema arvamus⁽¹⁾ selle kohta kajastub eelkõige allpool esitatud soovitusel 1.
- (21) Võttes arvesse komisjoni põhjalikku analüüsi ja kõnealust hindamist, on nõukogu läbi vaadanud riikliku reformikava ja stabiilsusprogrammi. Hinnangus jõutakse järeldusele, et kavandatud reformikava on põhjalik ja sellega liigutakse õiges suunas. Samal ajal tuuakse hinnangus esile vajadus viivitamatult võtta vastu puuduvad reformid ja neid tõhusalt rakendada, nii et oleks võimalik ära kasutada eeldatavat positiivset mõju. Nõukogu soovitused, mis on esitatud määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 6 alusel, kajastuvad allpool esitatud soovitusel 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8 ja 9.
- (22) Komisjon on Euroopa poolaasta raames hinnanud põhjalikult ka kogu euroala majanduspoliitikat. Sellele tuginedes on nõukogu esitanud konkreetseid soovitusi liikmesriikidele, kelle vääringuks on euro⁽²⁾. Riigina, kelle vääringuks on euro, peaks ka Hispaania tagama kõnealuste soovituste täieliku ja õigeaegse rakendamise,

SOOVITAB Hispaanial võtta ajavahemikus 2013–2014 järgmisi meetmeid:

1. Tugevdada eelarvepositsiooni kooskõlas ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse raames antud nõukogu soovitusel tagada ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimine 2016. aastaks. Selleks rakendada 2013. aasta eelarvekava raames vastu võetud meetmeid kõigil valitsustasanditel, tugevdada

keskpika perioodi eelarvestrateegiat piisavalt konkreetsete struktuurimeetmete abil ajavahemikul 2014–2016. Eelarvepüsivaks tasakaalustamiseks tuleb usaldusväärset rakendada ambitsioonikad struktuurireformid, mis suurendaks kohandamisvõimet ning edendaks majanduskasvu ja töökohtade loomist. Pärast ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimist jätkata struktuurilist kohandamist vajalikus tempos, et saavutada 2018. aastaks keskpika perioodi eesmärk. Tagada eelarve tasakaalu seaduses sätestatud ennetavate ja korrigeerivate meetmete range ja läbipaistev elluviimine. Luua 2013. aasta lõpuks sõltumatu eelarveasutus, mis tegeleks analüüside koostamise, nõustamise ja eelarvepoliitika järelevalvega, et tagada selle vastavus riigi ja ELi eelarve-eeskirjadele. Parandada avaliku sektori kulude tõhusust ja kvaliteeti kõigil valitsemissektori tasanditel ning vaadata 2014. aasta märtsiks süsteemselt läbi peamised kuluartiklid. Suurendada tervishoiusektori kulutasuvust, hoides samal tasemel haavatavate rühmade juurdepääsu tervishoiuteenustele, näiteks haiglate ravimikulutuste vähendamise, hooldusliikide lõikes koostöö tugevdamise ja ressursside tõhusa kasutamise edendamise abil. Võtta meetmeid valitsuse tasumata võlgnevuste vähendamiseks, nende edasise kuhjumise vältimiseks ja andmete korrapäraseks avaldamiseks tasumata summade kohta. Võtta vastu indekseerimist piiravad õigusaktid, et vähendada hindade inertsust avaliku sektori tulude ja kulude puhul, kusjuures seda tuleb teha õigeaegselt, et õigusaktid jõustuksid 2014. aasta alguseks, ja kaaluda täiendavaid meetmeid indekseerimisklauslite kohaldamise piiramiseks. Viia 2013. aasta lõpuks läbi jätkusuutlikkuse teguri reguleerimine, et tagada pensionisüsteemi pikaajaline finantsstabiilsus, muu hulgas tistes tegelikku pensionile jäämise iga, viies pensioniea või pensionihüvitised vastavusse muutustega oodatavas elueas.

2. 2014. aasta märtsiks viia läbi maksusüsteemi kavakindel läbi vaatamine. Kaaluda maksukulude täiendavat piiramist otsese maksustamise valdkonnas, uurida vähendatud käibemaksu määrade kohaldamise täiendava piiramise võimalusi ja võtta lisameetmeid keskkonnamaksude, eriti aktsiiside ja kütusemaksude osas. Võtta ettevõtete maksustamisega seoses täiendavaid meetmeid võlgnevuse soodustamise probleemi lahendamiseks. Tõhustada võitlust varimajanduse ja deklareerimata töö vastu.
3. Viia ellu 2012. aasta novembris vastuvõetud finantssektori programm finantseerimisasutuste rekapiitaliseerimise kohta, sealhulgas meetmed, millega edendatakse pangandusvälist vahendamist.
4. Viia 2013. aasta juuli lõpuks lõpule 2012. aasta tööturureformi hindamine, mis hõlmab selle kõiki eesmärke ja meetmeid, ja vajaduse korral esitada 2013. aasta septembri lõpuks muudatused. Võtta 2013. aasta juuliks vastu 2013. aasta riiklik tööhõivekava ja viivitamatult jõustada aktiivsed

⁽¹⁾ Vastavalt määruse (EÜ) nr 1466/97 artikli 5 lõikele 2.

⁽²⁾ Vaata käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 97.

- tööturumeetmeid käsitlev tulemustele suunatud reform, muu hulgas suurendades juhiste sihipärasust ja tõhusust. Tugevdada ja ajakohastada riiklikke tööturuteenuseid, et tagada tõhus individuaalne abi töötutele vastavalt nende profiilile ja koolitusvajadustele. Tugevdada eakate ja madala kvalifikatsiooniga töötajate ümberõppekavade tulemuslikkust. Täielikult kasutusele võtta ühtne töövahendusportaal ning kiirendada avaliku ja erasektori koostöö rakendamist tööhõiveametites, et tagada selle tõhus kohaldamine juba 2013. aastal.
5. Rakendada noorte tööhõive ja ettevõtluse riiklikus strateegias ajavahemikuks 2013–2016 sätestatud meetmeid noorte töötuse vastu võitlemiseks (näiteks noortegarantii kaudu) ning jälgida tähelepanelikult nende meetmete tulemuslikkust. Jätkata jõupingutusi, et parandada hariduse ja koolituse vastavust tööturu vajadustele, vähendada koolist väljalangevust ja edendada elukestvat õpet, jätkates kahepoolsete kutseõppeprogrammide kohaldamist ka pärast praegust katseetappi ja luues õpilaste tulemuste kõikehõlmava järelevalvesüsteemi 2013. aasta lõpuks.
  6. Võtta vastu meetmed vaesuse ja/või sotsiaalse tõrjutuse ohus olevate inimeste hulga vähendamiseks ning neid meetmeid rakendada, tugevdades aktiivseid tööturumeetmeid tööturult kõige rohkem eemale jäänud inimeste tööalase konkurentsivõime parandamiseks, parandades suunatust ning suurendades toetavate meetmete, sealhulgas kvaliteetsete peretoetus-teenuste tulemuslikkust ja tõhusust.
  7. Võtta kiiresti vastu ja rakendada turu ühtsuse seaduse eelnõu ning kiirendada sujuva rakendamise jaoks vajalikke täiendavaid meetmeid. Tagada uue reguleeriva asutuse tõhusus, autonoomsus ja sõltumatus. 2013. aasta lõpuks võtta vastu ja rakendada kutseliitude ja -teenuste ning ettevõtlusseadus, et kõrvaldada kõik põhjendamatud piirangud, mis takistavad juurdepääsu kutsealasele tegevusele ja kutsealal tegutsemist.
- Rühmitada ümber ja koondada ettevõtete rahvusvahelistumise toetuskavad. Vähendada litsentsimismenetlusi ja lühendada nende kestust, sealhulgas tööstustegevuse puhul, ning laiendada „kiirlitsentsimist” lisaks jaekaubandusele ka muudele tegevustele. Vaadata läbi ettevõtete ja üksikisikute maksejõuetuse raamistikud, muu hulgas piirates ettevõtjate isiklikku vastutust ja lihtsustades läbikukkunud ettevõtetele teise võimaluse andmist. Kaotada põhjendamatud piirangud, mis takistavad suurte jaemüügiettevõtete sisenemist turule. 2014. aasta märtsiks hinnata eluasemete üürituru arengut toetava õigusraamistiku tulemuslikkust.
8. Lahendada elektrienergia tariifipuudujäägi küsimus elektrienergia sektori struktuurireformi vastuvõtmise ja rakendamise abil 2013. aasta lõpuks. Suurendada jõupingutusi, et täiendada gaasi- ja elektriühendusi naaberriikide vahel. Vähendada riigi rahanduse tingimuslikke kohustusi, mis tulenevad kahjumlikust transpordinfrastruktuurist. Moodustada sõltumatu vaatluskeskus, kes aitaks hinnata tulevasti suuri infrastruktuuriprojekte. Võtta meetmeid tõhusa konkurentsi tagamiseks raudteekaubaveo ja -reisijateveo valdkonnas.
  9. Esitatud ajakava alusel võtta vastu kohalike omavalitsuste reform ja määrata 2013. aasta oktoobriks kindlaks kava kogu avaliku halduse tõhususe suurendamiseks. Võtta lõplikult vastu ja rakendada käimasolevad reformid kohtusüsteemi kvaliteedi parandamiseks.

Brüssel, 9. juuli 2013

Nõukogu nimel
eesistuja
R. ŠADŽIUS